

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA ODBUDOWY

WARSZAWA

Nr 6

12 SIERPANIA 1947

TREŚĆ:

	Str.
USTAWY:	
Poz. 92 — z dnia 2 lipca 1947 r. o utworzeniu Rady Ochrony Pomników Męczeństwa	2
„ 93 — z dnia 2 lipca 1947 r. o upamiętnieniu męczeństwa Narodu Polskiego i innych Narodów w Oświęcimiu	2
„ 94 — z dnia 2 lipca 1947 r. o upamiętnieniu męczeństwa Narodu Polskiego i innych Narodów na Majdanku	3
„ 95 — z dnia 3 lipca 1947 r. o odbudowie m. st. Warszawy	4
„ 96 — z dnia 3 lipca 1947 r. o normach i standartach budowlanych	5
„ 97 — z dnia 3 lipca 1947 r. o popieraniu budownictwa	6
ROZPORZĄDZENIA:	
„ 98 — Ministra Odbudowy z dnia 24 czerwca 1947 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie zwolnienia spółdzielczych przedsiębiorstw budowlanych: „Społeczne Przedsiębiorstwo Budowlane“ i „Samopomoc Chłopska“ od niektórych warunków co do zabezpieczenia zobowiązań w związku z podejmowaniem się wykonania robót na rzecz Skarbu Państwa	8
„ 99 — Ministrów Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Odbudowy z dnia 16 lipca 1947 r. w sprawie miejscowych planów zagospodarowania terenowego obszarów, objętych przebudową ustroju rolnego	9
OBWIESZCZENIE	
„ 100 — Ministrów: Pracy i Opieki Społecznej, Zdrowia, Przemysłu i Handlu, Odbudowy, Administracji Publicznej, Ziemi Odzyskanych oraz Sprawiedliwości z dnia 7 maja 1947 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Obrony Narodowej, Skarbu, Oświaty, Rolnictwa i Reform Rolnych, Komunikacji, Poczty i Telegrafów, Lasów oraz Aprowizacji o sprostowaniu błędów w rozporządzeniu z dnia 6 listopada 1946 r. o ogólnych przepisach dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy	11
OKÓLNIKI:	
„ 101 — Nr 34 z dnia 5 lipca 1947 r. w sprawie kontroli rejestracji fachowych sił technicznych z dziedziny budownictwa (dekret z dnia 5.IX.1946 r.)	12
„ 102 — Nr 35 z dnia 17 lipca 1947 r. w sprawie opłat za prace architektoniczno-budowlane	13
„ 103 — Nr 36 z dnia 19 lipca 1947 r. w sprawie wynagrodzeń za prace inżynierskie związane z ostatecznym odbiorem domowych instalacji sanitarnych (kolaudacje)	13
„ 104 — Nr 37 z dnia 23 lipca 1947 r. w sprawie stosowania norm wynagrodzeń za prace inżynierskie w zakresie projektowania i budowy urządzeń elektrycznych	14
„ 105 — Nr 38 z dnia 23 lipca 1947 r. w sprawie racjonalnego zużycia papieru	15
„ 106 — Nr 39 z dnia 30 lipca 1947 r. w sprawie inwestycji budowlanych, finansowanych z kredytów bankowych i środków własnych, zamieszczonych w części 21 Państwowego Planu Inwestycyjnego — Ministerstwa Odbudowy	16

U S T A W A

z dnia 2 lipca 1947 r.

o utworzeniu Rady Ochrony Pomników Męczeństwa.

Art. 1. W celu skoordynowania działalności władz, organizacji i instytucji społecznych w zakresie upamiętnienia męczeństwa Narodu Polskiego i innych Narodów tworzy się Radę Ochrony Pomników Męczeństwa.

Art. 2. 1. Rada Ochrony Pomników Męczeństwa jest organem opiniodawczym i doradczym w zakresie wszelkich zagadnień upamiętnienia martyrologii narodowej.

2. W szczególności do zadań Rady należy ustalanie ogólnych wytycznych w zakresie:

- upamiętnienia plastycznego miejsc i faktów, związanych z martyrologią,
- grobownictwa ofiar zbrodni hitlerowskich,
- obchodów i uroczystości,
- akcji wydawniczej, wystawowej, filmowej i odczytowej.

Art. 3. W skład Rady Ochrony Pomników Męczeństwa wchodzi: przedstawiciel Prezesa Rady Ministrów oraz po jednym przedstawicielu Ministerstw: Kultury i Sztuki, Oświaty, Sprawiedliwości, Administracji Publicznej, Ziemi Odzyskanych, Odbudowy, Obrony Narodowej i Spraw Zagranicznych. Nadto w skład Rady wchodzi po jednym przedstawicielu następujących organizacji: Polskiego Związku byłych Więźniów Politycznych Hitlerowskich Więzień i Obozów Koncentracyjnych, polskiego przedstawicielstwa Federacji Międzynarodowej byłych Więźniów Politycznych, Komitetu Opieki nad Grobami Bohaterów, Głównej Komisji Badania

Zbrodni Niemieckich w Polsce, Polskiego Czerwonego Krzyża, Polskiego Związku Zachodniego, Polskiego Związku Artystów Plastyków, Stowarzyszenia Architektów Rzeczypospolitej Polskiej, Centralnego Komitetu Żydów w Polsce oraz 10 członków, powołanych przez Ministra Kultury i Sztuki z grona wybitnych przedstawicieli świata nauki, literatury i sztuki oraz samorządu terytorialnego.

Art. 4. Minister Kultury i Sztuki powołuje przewodniczącego Rady Ochrony Pomników Męczeństwa z grona członków Rady. Organizację i tok pracy Rady Ochrony Pomników Męczeństwa określi regulamin, zatwierdzony przez Ministra Kultury i Sztuki.

Art. 5. Wydatki, związane z działalnością Rady, pokrywane są z budżetu Ministerstwa Kultury i Sztuki.

Art. 6. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Kultury i Sztuki.

Art. 7. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:

Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:

Józef Cyrankiewicz

w/z Minister Kultury i Sztuki:

Leon Kruczkowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 52 poz. 264 z dnia 8 sierpnia 1947 r.).

U S T A W A

z dnia 2 lipca 1947 r.

o upamiętnieniu męczeństwa Narodu Polskiego i innych Narodów w Oświęcimiu.

Art. 1. Tereny byłego hitlerowskiego obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu wraz z wszelkimi znajdującymi się tam zabudowaniami i urządzeniami zachowuje się po wsze czasy jako Pomnik Męczeństwa Narodu Polskiego i innych Narodów.

Art. 2. Pomnik Męczeństwa w Oświęcimiu obejmuje część terenów dawnego obozu koncentracyjnego w granicach, które szczegółowo określi rozporządzenie Ministra Kultury i Sztuki, wydane w porozumieniu z Ministrami: Administracji Publicznej, Rolnictwa i Reform Rolnych oraz

Odbudowy po zasięgnięciu opinii Rady Ochrony Pomników Męczeństwa.

Art. 3. Na terenach tych tworzy się Państwowe Muzeum Oświęcim-Brzezinka.

Art. 4. 1. Państwowe Muzeum Oświęcim-Brzezinka ma za zadanie zbieranie i gromadzenie dowodów i materiałów, dotyczących zbrodni hitlerowskich, udostępnianie ich społeczeństwu oraz naukowe ich opracowanie.

2. Zakres działania i organizację muzeum określi statut, nadany przez Ministra Kultury i Sztuki.

Art. 5. Organem opiniodawczym i doradczym w zakresie działalności Muzeum w Oświęcimiu-Brzezince jest Rada Ochrony Pomników Męczeństwa.

Art. 6. Tereny, wymienione w art. 2, podlegają wywłaszczeniu na rzecz Skarbu Państwa i natychmiastowemu zajęciu przez Ministra Kultury i Sztuki za odszkodowaniem.

Art. 7. Upoważnia się Ministra Kultury i Sztuki do przekazania w całości lub w części wywłaszczonych terenów w zarząd Polskiemu Związkowi byłych Więźniów Politycznych Hitlerowskich Więzień i Obozów Koncentracyjnych oraz do ustalenia zasad administracji gospodarczej.

Art. 8. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Kultury i Sztuki w porozumieniu z Ministrami: Administracji Publicznej, Rolnictwa i Reform Rolnych, Odbudowy i Skarbu.

Art. 9. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:
Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
Józef Cyrankiewicz

w/z Minister Kultury i Sztuki:
Leon Kruczkowski

Minister Administracji Publicznej:
Edward Osóbka-Morawski

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
Jan Dąb-Kociół

Minister Odbudowy:
Michał Kaczorowski

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 52 poz. 265 z dnia 8 sierpnia 1947 r.).

94

U S T A W A

z dnia 2 lipca 1947 r.

o upamiętnieniu męczeństwa Narodu Polskiego i innych Narodów na Majdanku.

Art. 1. Tereny byłego hitlerowskiego obozu koncentracyjnego na Majdanku wraz z wszelkimi znajdującymi się tam zabudowaniami i urządzeniami zachowuje się po wsze czasy jako Pomnik Męczeństwa Narodu Polskiego i innych Narodów.

Art. 2. Pomnik Męczeństwa na Majdanku obejmuje część terenu dawnego obozu koncentracyjnego w granicach, które szczegółowo określi rozporządzenie Ministra Kultury i Sztuki, wydane w porozumieniu z Ministrami: Administracji Publicznej, Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Odbudowy.

Art. 3. 1. Na terenach tych tworzy się Państwowe Muzeum na Majdanku, którego zadaniem jest: zbieranie i gromadzenie dowodów i materiałów, dotyczących zbrodni hitlerowskich, udostępnianie ich społeczeństwu oraz naukowe opracowanie.

2. Zakres działania i organizację Muzeum określi statut, nadany przez Ministra Kultury i Sztuki.

Art. 4. Organem opiniodawczym i doradczym w zakresie działalności Muzeum jest Rada Ochrony Pomników Męczeństwa.

Art. 5. Tereny, wymienione w art. 2, podlegają wywłaszczeniu na rzecz Skarbu Państwa i natychmiastowemu zajęciu przez Ministra Kultury i Sztuki za odszkodowaniem.

Art. 6. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Kultury i Sztuki w porozumieniu z Ministrami: Administracji Publicznej, Rolnictwa i Reform Rolnych, Odbudowy i Skarbu.

Art. 7. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:
Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
Józef Cyrankiewicz

w/z Minister Kultury i Sztuki:
Leon Kruczkowski

Minister Administracji Publicznej:
Edward Osóbka-Morawski

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
Jan Dąb-Kociół

Minister Odbudowy:
Michał Kaczorowski

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 52 poz. 266 z dnia 8 sierpnia 1947 r.).

U S T A W A

z dnia 3 lipca 1947 r.

o odbudowie m. st. Warszawy.

Art. 1. Tworzy się Naczelną Radę Odbudowy m. st. Warszawy przy Prezesie Rady Ministrów.

Art. 2. Naczelna Rada Odbudowy m. st. Warszawy ustala zasady, programy i ogólne projekty odbudowy stolicy oraz koordynuje prace nad odbudową i czuwa nad ogólnym przebiegiem tych prac, biorąc pod uwagę wnioski i postulaty rady narodowej m. st. Warszawy.

Art. 3. W szczególności do zakresu działania Naczelnej Rady Odbudowy m. st. Warszawy należy:

- a) uchwalanie planów zagospodarowania przestrzennego m. st. Warszawy i Warszawskiego Zespołu Miejskiego, którego granice określi rozporządzenie Ministra Odbudowy, wydane w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej,
- b) opiniowanie projektów planów inwestycyjnych dla odbudowy m. st. Warszawy i Warszawskiego Zespołu Miejskiego,
- c) koordynowanie w zakresie odbudowy stolicy działalności wszystkich urzędów i instytucji, dokonywujących inwestycji budowlanych na obszarze m. st. Warszawy oraz Warszawskiego Zespołu Miejskiego,
- d) rozpatrywanie sprawozdań w zakresie prac, związanych z odbudową m. st. Warszawy i Warszawskiego Zespołu Miejskiego,
- e) ustalanie wytycznych dla użytkowania funduszy społecznych, przeznaczonych na cele odbudowy m. st. Warszawy i Warszawskiego Zespołu Miejskiego.

Art. 4. Wszystkie urzędy i instytucje, dokonywujące inwestycji budowlanych w związku z odbudową m. st. Warszawy i Warszawskiego Zespołu Miejskiego, obowiązane są do składania w tym zakresie periodycznych sprawozdań Naczelnej Radzie Odbudowy m. st. Warszawy.

Art. 5. 1. Przewodniczącym Naczelnej Rady Odbudowy m. st. Warszawy jest Prezes Rady Ministrów.

2. Do Naczelnej Rady Odbudowy m. st. Warszawy wchodzi — poza przewodniczącym — 30 członków, powołanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej na wniosek Ministra Odbudowy, uchwalony przez Radę Ministrów, spośród przedstawicieli właściwych resortów rządowych, samorządu m. st. Warszawy, działaczy społecznych oraz wybitnych fachowców z dziedziny nauki, techniki i sztuki.

3. Rada Ministrów określi szczegółowe przepisy o wewnętrznej organizacji i trybie postępowania Naczelnej Rady Odbudowy m. st. Warszawy po wysłuchaniu opinii i wniosków rady narodowej m. st. Warszawy.

4. O powołaniu Naczelnej Rady Odbudowy m. st. Warszawy Prezes Rady Ministrów ogłasza w Monitorze Polskim.

Art. 6. Prace, dotyczące sporządzania regionalnych i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz planowania gospodarczego na obszarze m. st. Warszawy i Warszawskiego Zespołu Miejskiego, wykonywa Biuro Odbudowy Stolicy, podległe Ministrowi Odbudowy.

Art. 7. Nadzór i kierownictwo nad pracami wykonawczymi na obszarze m. st. Warszawy i Warszawskiego Zespołu Miejskiego sprawuje Warszawska Dyrekcja Odbudowy, podległa Ministrowi Odbudowy.

Art. 8. Statuty organizacyjne Biura Odbudowy Stolicy i Warszawskiej Dyrekcji Odbudowy ustali Minister Odbudowy.

Art. 9. Plany zagospodarowania przestrzennego m. st. Warszawy i Warszawskiego Zespołu Miejskiego, uchwalone przez Naczelną Radę Odbudowy m. st. Warszawy, uzyskują moc obowiązującą z dniem ogłoszenia w Monitorze Polskim

Art. 10. 1. Minister Odbudowy może wstrzymać wykonanie inwestycji budowlanej na obszarze m. st. Warszawy i Warszawskiego Zespołu Miejskiego, jeżeli ta inwestycja nie jest zgodna z planem zagospodarowania przestrzennego, z planem inwestycyjnym, bądź z programami i ogólnymi projektami w zakresie odbudowy stolicy, ustalonymi przez Naczelną Radę Odbudowy m. st. Warszawy.

2. Minister Odbudowy może przekazać uprawnienia, wymienione w ust. 1, podległym sobie organom.

3. W przypadku wstrzymania wykonania inwestycji budowlanej nastąpi również wstrzymanie wypłaty kredytów, przeznaczonych na wykonanie tej inwestycji.

Art. 11. Budżet Naczelnej Rady Odbudowy m. st. Warszawy objęty jest budżetem Prezydium Rady Ministrów.

Art. 12. Naczelna Rada Odbudowy m. st. Warszawy (art. 1) przejmie organy i majątek dotychczasowej Naczelnej Rady Odbudowy m. st. Warszawy, utworzonej na podstawie przepisów dekretu z dnia 24 maja 1945 r. o odbu-

dowie m. st. Warszawy (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 124) i wyda w związku z tym niezbędne instrukcje.

Art. 13. 1. Minister Odbudowy ustali w rozporządzeniu tryb postępowania przy sporządzaniu planów zagospodarowania przestrzennego dla obszaru m. st. Warszawy i Warszawskiego Zespołu Miejskiego oraz zawieszaniu i rozpatrywaniu wniosków o zmianę przeznaczenia terenów i dokonywaniu inwestycji na tym obszarze.

2. Do czasu wydania przez Ministra Odbudowy rozporządzenia, przewidzianego w ust. 1, postępowanie w przedmiocie sporządzania planów zagospodarowania przestrzennego dla obszaru m. st. Warszawy i Warszawskiego Zespołu Miejskiego toczy się według dotychczasowych przepisów.

3. Do czasu ogłoszenia w Monitorze Polskim przez Prezesa Rady Ministrów o powołaniu Naczelnej Rady Odbudowy m. st. Warszawy miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla obszaru m. st. Warszawy i Warszawskiego Zespołu Miejskiego zatwierdza rada narodowa m. st. Warszawy.

Art. 14. Z dniem wejścia w życie ustawy niniejszej traci moc: dekret z dnia 24 maja 1945 r. o odbudowie m. st. Warszawy (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 124) oraz w odniesieniu do obszaru m. st. Warszawy i Warszawskiego Zespołu Miejskiego przepisy art. 11 i 13 działu III, rozdziału III, IV i V działu IV — i działu V de-

krety z dnia 2 kwietnia 1946 r. o planowym zagospodarowaniu przestrzennym kraju Dz. U. R. P. Nr 16, poz. 109).

Art. 15. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Prezesowi Rady Ministrów i Ministrowi Odbudowy w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Art. 16. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:

Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:

Józef Cyrankiewicz

Minister Odbudowy:

Michał Kaczorowski

Minister Administracji Publicznej:

Edward Osóbka-Morawski

Minister Przemysłu i Handlu:

Hilary Minc

Minister Oświaty:

Stanisław Skrzyszewski

w/z Minister Kultury i Sztuki:

Leon Kruczkowski

w/z Minister Zdrowia:

Jerzy Sztachelski

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 52 poz. 268 z dnia 8 sierpnia 1947 r.).

96

U S T A W A

z dnia 3 lipca 1947 r.

o normach i standartach budowlanych.

Art. 1. Dla zapewnienia celowości technicznej, gospodarczej i społecznej budownictwa mogą być w miarę potrzeby ustanawiane normy i standarty budowlane w zakresie wytwórczości materiałów i elementów budowlanych oraz projektowania i budowy budynków.

Art. 2. 1. Normy budowlane mogą określać:

- kształt, wymiary, części składowe, konstrukcję, granice wytrzymałości oraz warunki produkcji, odbioru i zastosowania materiałów i elementów budowlanych lub ich zespołów;
- technikę wykonania projektów robót budowlanych.

2. Standarty budowlane mogą określać minimalny i maksymalny poziom zaspokajania potrzeb w zakresie przestrzeni mieszkalnej i użytkowej oraz wyposażenia budynków.

Art. 3. 1. Normy i standarty budowlane ustanawia Minister Odbudowy.

2. Normy dla wytwórczości, znajdującej się w zakresie działania innego ministra, jak również normy i standarty dla budynków użytkowych, które mają służyć specjalnemu celowi w dziedzinie, administrowanej przez innego ministra, ustanawia Minister Odbudowy w porozumieniu z właściwym ministrem.

Art. 4. 1. Normy i standarty ogłasza się w Monitorze Polskim.

2. Ogłoszenie zawierać będzie określenie rodzaju i zakresu zastosowania normy lub standardu oraz termin, od którego norma lub standard obowiązuje.

Art. 5. 1. W razie ustanowienia normy lub standardu do stosowania ich obowiązani są:

- w zakresie wytwórczości — wszystkie zakłady wytwarzające wyroby, których norma dotyczy;

b) w zakresie budownictwa — budujący oraz kierownicy budowy i wykonawcy robót budowlanych.

2. Projekty budowli powinny uwzględniać obowiązujące normy i standardy budowlane.

Art. 6. 1. Władze budowlane nadzorują stosowanie obowiązujących norm i standardów w budownictwie.

2. W szczególności władze budowlane nie pozwolą na budowę oraz wstrzymają roboty budowlane w przypadku niezastosowania obowiązujących norm i standardów.

3. Minister Odbudowy może zezwolić na podjęcie wstrzymywanych robót z jednoczesnym pozbawieniem budującego prawa do ulg, wynikających z art. 7, 8 i 9 ustawy o popieraniu budownictwa.

Art. 7. 1. Prócz norm obowiązujących mogą być wydawane normy zalecone, których stosowanie będzie wskazane dla ułatwienia celowej zabudowy kraju.

2. Normy te zawierać mogą wzorowe projekty budynków, w szczególności dla osiedli wiejskich i pracowniczych.

3. Art. 3 stosuje się odpowiednio.

4. Złożenie projektu, określonego w ust. 2, wraz ze szkicem sytuacyjnym wystarcza przy ubieganiu się o pozwolenie na budowę.

Art. 8. 1. Kto buduje, kieruje budową, wykonywa roboty budowlane lub wytwarza wyroby bez zastosowania obowiązujących w tym zakresie norm lub standardów budowlanych, ulega w trybie administracyjnym karze aresztu do

trzech miesięcy lub grzywny do 300.000 zł, albo obu tym karom łącznie.

2. Zasądzone kary pieniężne przypadają na rzecz budżetów inwestycyjnych gminy lub związków samorządowych, orzekających karę.

Art. 9. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Odbudowy w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Art. 10. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:
Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
Józef Cyrankiewicz

Minister Odbudowy:
Michał Kaczorowski

Minister Przemysłu i Handlu:
Hilary Minc

Minister Komunikacji:
Jan Rabanowski

Minister Administracji Publicznej:
Edward Osóbka-Morawski

w/z Minister Ziem Odzyskanych:
Władysław Czajkowski

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
Jan Dąb-Kociół

Minister Leśnictwa:
Bolesław Podedworny

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 52 poz. 269 z dnia 8 sierpnia 1947 r.).

97

U S T A W A

z dnia 3 lipca 1947 r.

o popieraniu budownictwa.

Art. 1. Dla skierowania kapitałów prywatnych do inwestycji celowych z gospodarczego i społecznego punktu widzenia udziela się poparcia budownictwu mieszkaniowemu na zasadach, określonych w przepisach ustawy niniejszej.

Art. 2. 1. Państwo popierać będzie nowe budownictwo prywatne przez:

- udzielenie pomocy terenowej,
- udzielenie pomocy materiałowej,
- wyłączenie nowowzniesionych budowli spod przepisów o publicznej gospodarce lokalami i kontroli najmu,
- ulgę w zakresie danin publicznych.

2. Naprawę budowli, położonych na Ziemiach Odzyskanych, zniszczonych więcej niż

w 33%, a na pozostałym obszarze kraju więcej niż w 66%, uważa się za budowę nową.

Art. 3. 1. Osobami, uprawnionymi do korzystania z poparcia Państwa na podstawie przepisów ustawy niniejszej, są:

- właściciele i użytkownicy nieruchomości,
- osoby, które nabyły od właściciela prawo przeprowadzania robót budowlanych na własny rachunek w zamian za zarząd i użytkowanie nowowzniesionej budowli lub jej części,
- następcy prawni i osoby, reprezentujące prawa osób, wymienionych pod lit. a) i b).

2. Przepisy ust. 1 lit. b) odnoszą się również do spółdzielni mieszkaniowo-budowlanych oraz do osób prawnych prawa prywatnego, spó-

łek jawnych, komandytowych i innych spółek, nie będących spółkami handlowymi.

Art. 4. 1. Skarb Państwa oraz związki samorządu terytorialnego wydzielać będą corocznie z posiadanego zapasu ziemi tereny na cele budownictwa mieszkaniowego tak zwartego, jak i luźnego. Własność tych terenów będzie przenoszona w ramach przepisów tytułu III, działu IV prawa rzeczowego na rzecz osób, przystępujących do wznoszenia takich budowli, które korzystać będą z poparcia Państwa na podstawie przepisów ustawy niniejszej.

2. Przepisów art. 102 § 1 prawa rzeczowego nie stosuje się w przypadkach przeniesienia własności na podstawie przepisów ust. 1.

3. W osiedlach, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie został jeszcze uchwalony, tereny pod zabudowę zostaną wydzielone w porozumieniu z miejscowymi władzami planowania przestrzennego.

4. W zamian za przeniesienie własności czasowej terenów budowlanych (ust. 1) właściciel pobierze opłatę, której wysokość ustali według zasad, określonych przez Ministra Odbudowy w drodze rozporządzeń, wydawanych w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Administracji Publicznej i Ziem Odzyskanych.

Art. 5. Minister Odbudowy ustali corocznie drogą obwieszczenia w Monitorze Polskim rozmiar pomocy i ułatwień w nabywaniu materiałów budowlanych oraz warunki ich udzielania.

Art. 6. Nowowznoszone budowle nie podlegają przepisom dekretu z dnia 21 grudnia 1945 roku o publicznej gospodarce lokalami i kontroli najmu (Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr 4, poz. 27).

Art. 7. 1. Nowowznoszone budowle zwalnia się na okres lat 5 od podatku od nieruchomości.

2. Nowowznoszone budowle, jak również przychody z nich płynące, nie mogą być w czasie stosowania ulgi, przewidzianej w ust. 1, obciążone żadnymi ciężarami na rzecz Państwa i związków samorządu terytorialnego.

Art. 8. Lokale mieszkalne w nowowznoszonych budowlach zwalnia się na okres lat 5 od podatku od lokali, jeśli w tym czasie będą zajmowane przez osoby, które poniosły koszt budowy tych lokali (art. 3 i 14) lub w razie ich śmierci przez osoby, które wstępują w ich prawa.

Art. 9. Dochody, płynące z najmu lub użytkowania lokali mieszkalnych w nowowznoszonych budowlach, zwalnia się na okres lat 5 od podatku dochodowego.

Art. 10. W stosunku do budowli, przy budowie których zastosowano obowiązujące w chwili rozpoczęcia budowy standarty i normy, przewidziane dla finansowanego ze środków publicznego budownictwa mieszkaniowego, przedłuża się przewidziany w art. 7, 8 i 9 okres zwolnienia od podatków do lat 10.

Art. 11. Minister Odbudowy w porozumieniu z Ministrem Skarbu będzie określał w drodze rozporządzeń te tereny, na których w celu

popudzenia intensywniejszej, skoncentrowanej odbudowy nowowznoszone budowle korzystać będą z ulg, przewidzianych w art. 7, 8 i 9 w ciągu lat 10, a przy wypełnieniu warunków, określonych w art. 10, w ciągu lat 15.

Art. 12. Zwalnia się od podatku od nabycia praw majątkowych, pobieranego na podstawie dekretu z dnia 3 lutego 1947 r. (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 106):

- a) nabycie praw własności czasowej w trybie, przewidzianym w art. 4,
- b) nabycie praw, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. b),
- c) nabycie praw z umowy spółki cywilnej, której celem jest budownictwo, o którym mowa w art. 1.

Art. 13. W sprawach, dotyczących budowli, które korzystają z poparcia Państwa na podstawie przepisów ustawy niniejszej, nie będzie pobierana opłata skarbową, przewidziana w pozycji 8, części I tabeli opłat skarbowych, stanowiącej załącznik do art. 1 dekretu z dnia 3 lutego 1947 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 107).

Art. 14. Sumy, wypłacone osobom wymienianym w art. 3 na poczet przyszłego komornego w nowowznoszonych budowlach lub ich częściach, uważa się za sumy wydatkowane na budownictwo mieszkaniowe.

Art. 15. Nie stanowi dochodu w rozumieniu przepisów dekretu z dnia 8 stycznia 1946 r. o podatku dochodowym w brzmieniu obwieszczenia Ministra Skarbu z dnia 22 lutego 1947 r. (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 99) nadwyżka ze sprzedaży nowowzniesionej budowli lub jej części, jeśli umowa sprzedaży jest tytułem przejścia własności pierwszym po dniu, w którym budowla stała się zdalna do używania w całości i zostanie sporządzona przed upływem terminu obowiązywania ulgi z art. 7, a ponadto jeśli sprzedaż nie jest świadczeniem zawodowym.

Art. 16. 1. Ulgi, przewidziane w art. 7, 8 i 9, służą z samego prawa w trybie określonym w drodze rozporządzenia Ministra Odbudowy, wydanego w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

2. Bieg terminu zwolnienia od podatków rozpoczyna się w pierwszym dniu miesiąca, następującego po dniu oddania w najem lub wzięcia w użytkowanie pierwszego lokalu mieszkalnego, a w stosunku do budowli, wzniesionych po dniu 22 lipca 1944 r., a przed wejściem w życie ustawy niniejszej, w pierwszym dniu miesiąca, następującego po dniu wejścia jej w życie.

3. Osoby, powołujące się na zwolnienia przewidziane w art. 12 i 13, powinny udowodnić istnienie warunków zwolnienia.

Art. 17. 1. Przepisów art. 7 — 13 nie stosuje się do tych budowli, które zawierają chociażby jeden lokal mieszkalny o powierzchni użytkowej większej niż 80 m².

2. Jeżeli dla danego osiedla ustalone zostaną przepisy o najmniejszej ilości mieszkańców na lokal bądź na izbę, wówczas zwolnienie od ograniczeń wprowadzonych tymi przepisami doty-

czy w budowlach, objętych przepisami dekretu niniejszego, 80 m² powierzchni użytkowej. Wskazanie izb, ulegających wyłączeniu, należy do osoby uprawnionej do dysponowania lokalem (art. 3). Izba, któraby w myśl powyższych zasad miała być częściowo wyłączona spod wspomnianych ograniczeń, podlega w całości tym ograniczeniom.

Art. 18. 1. Z poparcia Państwa w zakresie przewidzianym przepisami art. 6, 8 i 9 ustawy niniejszej, korzystać będą ponadto:

- a) budowle rozbudowywane, nadbudowywane (w odniesieniu do części nowych) oraz budowle niemieszkalne, przebudowane na cele mieszkalne (w odniesieniu do części przebudowanych),
- b) budowle poddane naprawie na podstawie przepisów dekretu o rozbiórce i naprawie budynków zniszczonych i uszkodzonych wskutek wojny z dnia 26 października 1945 r. w brzmieniu obwieszczenia Ministra Odbudowy z dnia 26 kwietnia 1947 r. (Dz. U. R. P. Nr 37, poz. 181), jeśli zawierać będą mieszkania o powierzchni użytkowej, nieprzekraczającej w przypadkach określonych w lit. a) — 80 m², a w lit. b) — 90 m² i z ograniczeniami, wynikającymi z przepisów ust. 3.

2. Dla oceny uprawnień osób, wymienionych w art. 3 ust. 1 lit. b) i ust. 2, miarodajną jest wielkość powierzchni użytkowej tych części budowli, określonych w ust. 1, w stosunku do których poniosły one koszt budowy.

Art. 19. 1. Minister Odbudowy może w drodze rozporządzeń lub instrukcji, wydawanych samodzielnie, a jeżeli chodzi o przepisy lit. b) w porozumieniu z Ministrem Skarbu:

- a) podwyższać określoną w art. 17 i 18 granicę powierzchni użytkowej,
- b) rozciągać stosowanie ulg, ustanowionych ustawą niniejszą, na budownictwo, korzystające z finansowej pomocy Państwa,
- c) zawieszać lub ograniczać na określonych terenach i na określony czas wszystkie lub niektóre ułatwienia i ulgi, przewidziane przepisami ustawy niniejszej.

2. Rozporządzenie i instrukcje te określają zakres, wynikających z przepisów ust. 1, ułatwień i ulg.

3. Przepisy ust. 1 lit. c) nie będą miały zastosowania do przypadków, gdy roboty budowlane zostaną rozpoczęte przed wejściem w życie odnośnych rozporządzeń.

Art. 20. 1. Przepisy art. 6 stosuje się również w budynkach mieszkalnych do lokali, przeznaczonych dla celów innych, niż mieszkaniowe.

2. Minister Odbudowy w porozumieniu z Ministrem Skarbu może rozszerzyć zastosowanie innych ulg, przewidzianych w niniejszej ustawie, na lokale użytkowe w domach mieszkalnych, jeżeli lokale te będą przeznaczone na cele użyteczności publicznej lub też zaspakajanie potrzeb gospodarczych, bądź społecznych, mieszkańców domu.

Art. 21. Z dniem wejścia w życie ustawy niniejszej tracą moc wszelkie przepisy, regulujące w sposób odmienny przedmioty ustawą niniejszą unormowane.

Art. 22. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Odbudowy w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz innymi zainteresowanymi ministrami.

Art. 23. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:
Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
Józef Cyrankiewicz

Minister Odbudowy:
Michał Kaczorowski

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski

Minister Administracji Publicznej:
Edward Osóbka-Morawski

w/z Minister Ziem Odzyskanych:
Władysław Czajkowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 52 poz. 270 z dnia 8 sierpnia 1947 r.).

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ODBUDOWY

z dnia 24 czerwca 1947 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie zwolnienia spółdzielczych przedsiębiorstw budowlanych „Społeczne Przedsiębiorstwo Budowlane” i „Samopomoc Chłopska” od niektórych warunków co do zabezpieczenia zobowiązań w związku z podejmowaniem się wykonania robót na rzecz Skarbu Państwa.

Na podstawie § 2 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 marca 1947 r. o zabezpieczeniu przez państwowe przedsiębiorstwa budowlane zobowiązań w związku z podejmowaniem się wykonania robót na rzecz Skarbu

Państwa (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 133) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozciąga się przepis § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 marca 1947 r. o zabezpieczeniu przez państwowe przedsiębior-

stwa budowlane zobowiązań w związku z podejmowaniem się wykonania robót na rzecz Skarbu Państwa (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 133) na spółdzielcze przedsiębiorstwa budowlane: „Społeczne Przedsiębiorstwo Budowlane, Centrala Gospodarcza Spółdzielni Budowlanych R. P., Spółdzielnia z odpowiedzialnością udziałami w Warszawie” i „Spółdzielnia Budownictwa Wiejskiego Samopomoc Chłopska z odpowiedzialnością udziałami w Warszawie”.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Odbudowy:

Michał Kaczorowski

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 51 poz. 262 z dnia 31 lipca 1947 r.).

99

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH ORAZ ODBUDOWY

z dnia 16 lipca 1947 r.

w sprawie miejscowych planów zagospodarowania terenowego obszarów, objętych przebudową ustroju rolnego.

Na podstawie art. 44 ust. 2 dekretu z dnia 2 kwietnia 1946 r. o planowym zagospodarowaniu przestrzennym kraju (Dz. U. R. P. Nr 16, poz. 109) zarządza się, co następuje:

I. Przepisy wstępne.

§ 1. Artykuły, powołane w rozporządzeniu niniejszym bez bliższego określenia, oznaczają artykuły dekretu z dnia 2 kwietnia 1946 r. o planowym zagospodarowaniu przestrzennym kraju (Dz. U. R. P. Nr 16, poz. 109), a paragrafy, powołane bez bliższego określenia, oznaczają paragrafy niniejszego rozporządzenia.

§ 2. 1. Do dnia, w którym uzyskają moc obowiązującą miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, zagadnienia wchodzące w zakres tych planów, na obszarach objętych przebudową ustroju rolnego, będą rozwiązywane przez sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania terenowego obszarów przebudowy ustroju rolnego, zwanych niżej w skróceniu planami.

2. Za przebudowę ustroju rolnego w rozumieniu rozprządzenia niniejszego uważa się:

- 1) scalenia gruntów;
  - 2) przeprowadzenie reformy rolnej;
  - 3) osadnictwo rolne;
  - 4) uporządkowanie wspólnot gruntowych;
  - 5) zniesienie służebności gruntowych;
  - 6) melioracje rolne;
  - 7) wszelkie inne czynności, mające charakter przebudowy ustroju rolnego w myśl obowiązujących przepisów.
3. Plan może być sporządzony:
- 1) dla jednego obszaru przebudowy ustroju rolnego, albo
  - 2) dla zespołu dwu lub więcej takich obszarów, bądź
  - 3) dla części takiego obszaru.

II. Właściwość władz.

§ 3. Plan sporządza powiatowa władza administracji ogólnej i zatwierdza go w porozumieniu z właściwym miejscowym urzędem planowania przestrzennego.

§ 4. Odwołania od orzeczeń powiatowej władzy administracji ogólnej (§ 3) rozstrzyga wojewódzka władza administracji ogólnej po zasięgnięciu opinii wojewódzkiej komisji ziemskiej.

III. Postępowanie.

§ 5. 1. Plan sporządza się na podstawie prawomocnego regionalnego planu zagospodarowania przestrzennego.

2. W braku prawomocnego regionalnego planu zagospodarowania przestrzennego wojewódzka władza administracji ogólnej udzieli wytycznych, dotyczących zagadnień, regulowanych regionalnymi planami zagospodarowania przestrzennego, a w szczególności:

- 1) rodzaju i funkcji osiedli z uwzględnieniem obiektów użyteczności publicznej i
- 2) dróg komunikacyjnych, lądowych, wodnych i powietrznych razem z urządzeniami pomocniczymi.

3. Wytyczne, o których mowa w ust. 2, opracowuje regionalna dykcja planowania przestrzennego.

§ 6. 1. Wojewódzka władza administracji ogólnej przesyła interesowanym władzom i organom publicznym projektowane wytyczne (§ 5 ust. 2) do uzgodnienia. Jeżeli wytyczne te dotyczą terenów, objętych nadaniami górniczymi, przesyła się je w szczególności władzom górniczym.

2. Nieotrzymanie w terminie 2 tygodni odpowiedzi interesowanych władz i organów pu-

blicznych w sprawie wytycznych będzie uważane za wyrażenie ich zgody na te wytyczne. Jeżeli wytyczne dotyczą terenów, objętych nadaniami górniczymi, termin udzielenia odpowiedzi wynosi 4 tygodnie.

3. Tryb uzgadniania wytycznych z władzami wojskowymi ustali odrębne zarządzenie Ministrów Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Odbudowy, wydane w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej.

§ 7. Plan musi być sporządzony równocześnie z projektem przebudowy ustroju rolnego, albo go poprzedzić.

§ 8. 1. O zamierzonym przystąpieniu do sporządzenia planu powiatowa władza administracji ogólnej powinna:

- 1) podać do powszechnej wiadomości w sposób stosowany w danej miejscowości i
- 2) zawiadomić miejscowy urząd planowania przestrzennego.

2. Jeżeli przepisy o przebudowie ustroju rolnego przewidują ogłoszenie o wszczęciu postępowania w sprawie tej przebudowy, to w ogłoszeniu tym należy podać również o zamierzonym przystąpieniu do sporządzenia planu.

§ 9. 1. Miejscowy urząd planowania przestrzennego w terminie tygodniowym od zawiadomienia, przewidzianego w § 8 ust. 1, powinien zawiadomić miejscowe interesowane władze i organa publiczne o projektowanym sporządzeniu planu.

2. Władze i organa publiczne w terminie 2 tygodni od otrzymania zawiadomienia miejscowego urzędu planowania przestrzennego powinny zgłosić swe wnioski dotyczące planu:

- 1) do powiatowej władzy administracji ogólnej i
- 2) do miejscowego urzędu planowania przestrzennego.

3. Wnioski zgłoszone po terminie mogą być pozostawione bez rozpoznania.

§ 10. Władze i organa publiczne, zgłaszając wnioski o wydzielenie terenów na specjalne cele, powinny wskazać termin realizacji tych celów.

§ 11. 1. Miejscowy urząd planowania przestrzennego w terminie miesięcznym od daty otrzymania zawiadomienia powiatowej władzy administracji ogólnej (§ 8 ust. 1):

- 1) prześle jej otrzymane wnioski interesowanych władz i organów publicznych razem ze swoją opinią oraz swoje wnioski;
- 2) oświadczy się co do granic obszaru lub obszarów przebudowy ustroju rolnego, dla których ma być sporządzony plan.

2. Nieudzielenie przez miejscowy urząd planowania przestrzennego w przepisany terminie opinii tak co do granic obszaru, określonego w ust. 1 pkt 2, jak i co do zgłoszonych wniosków, będzie uważane za udzielenie opinii przychylniej.

§ 12. 1. Po otrzymaniu wytycznych (§ 5) i upływie terminu, określonego w § 11, powiatowa władza administracji ogólnej opracowuje program zagospodarowania terenów, objętych przebudową ustroju rolnego, ustalającej główne założenia planu.

2. Co do zasad programu należy wysłuchać zdania organu, powołanego na podstawie przepisów o przebudowie ustroju rolnego do reprezentowania interesowanych, jeżeli taki organ istnieje, i zasięgnąć opinii powiatowej komisji ziemskiej.

3. Program należy uzgodnić z miejscowym urzędem planowania przestrzennego.

4. W razie niedojścia do porozumienia pomiędzy powiatową władzą administracji ogólnej a miejscowym urzędem planowania przestrzennego, program ustala wojewódzka władza administracji ogólnej.

5. Interesowanym służy prawo zaznajomienia się z programem i zgłaszania wniosków odnośnie szczegółów planu.

§ 13. 1. O terminie i miejscu zaznajomienia się z programem, określonym w § 12, i o terminie zgłaszania wniosków należy podać do powszechnej wiadomości w sposób przyjęty w danej miejscowości.

2. Jeżeli plan sporządza się równocześnie z projektem przebudowy ustroju rolnego, wnioski mogą być zgłaszane równocześnie z wnioskami, dotyczącymi tej przebudowy.

3. Termin zaznajomienia się z programem i zgłaszania wniosków nie może być krótszy niż 7 dni.

§ 14. 1. Na podstawie programu określonego w § 12 ust. 1 i po rozważeniu zgłoszonych wniosków powiatowa władza administracji ogólnej sporządza projekt planu i uzgadnia go z miejscowym urzędem planowania przestrzennego. Przepis § 12 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

2. Sposób opracowania planu określi instrukcja, wydana przez Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Odbudowy.

3. Techniczne opracowanie planu wojewódzka władza administracji ogólnej powierza pracownikom technicznym, zatrudnionym w dziale administracji rolnictwa i reform rolnych, lub mierniczym przysięgłym.

§ 15. 1. O sporządzeniu projektu planu należy podać do powszechnej wiadomości w sposób przyjęty w danej miejscowości, a ponadto oznaczyć prowizorycznie na gruncie najistotniejsze elementy terenowe projektu.

2. W obwieszczeniu należy podać, gdzie i kiedy można zaznajomić się z projektem planu.

3. W ciągu 7 dni od daty podanej w obwieszczeniu interesowani mogą przeglądać projekt planu i zgłaszać zarzuty.

4. Jeśli plan jest sporządzony równocześnie z projektem przebudowy ustroju rolnego, wówczas projekt planu może być wytyczony i wyłożony do wglądu równocześnie z projektem wspomnianej przebudowy.

§ 16. 1. Opracowany projekt planu właściwa władza (§ 3) zatwierdza po rozpatrzeniu zgłoszonych zarzutów przed zatwierdzeniem projektu przebudowy ustroju rolnego.

2. Wszczęte postępowanie może być zakończone bez zatwierdzenia planu za zgodą wojewódzkiej władzy administracji ogólnej.

§ 17. 1. Orzeczenie zatwierdzające projekt planu należy ogłosić w sposób przyjęty w danej miejscowości, a nadto doręczyć władzom i organom publicznym, które składały wnioski w postępowaniu.

2. Na podstawie wykonanego orzeczenia o zatwierdzeniu planu wojewódzka władza administracji ogólnej zarządzi wytyczenie na gruncie elementów terenowych tego planu, co może nastąpić równocześnie z wytyczeniem na gruncie projektu przebudowy ustroju rolnego.

§ 18. 1. Odrysy i odpisy zatwierdzonego planu powinny być przesłane:

- 1) miejscowemu urzędowi planowania przestrzennego i wojewódzkiej władzy administracji ogólnej;
- 2) właściwym władzom budowlanym I instancji;
- 3) właściwym zarządom gminnym;
- 4) władzom wojskowym na ich żądanie.

2. Interesowanym służy prawo:

- 1) przeglądania zatwierdzonego planu w zarządzie gminy i
- 2) otrzymywania odrysów i odpisów planu za zwrotem kosztów ich sporządzenia.

IV. Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 19. Zmiany w planie w związku z przebudową ustroju rolnego na obszarze nim objętym mogą być dokonywane w trybie przewidzianym w rozporządzeniu niniejszym.

§ 20. Rozporządzenie niniejsze nie odnosi się do obszarów, położonych w granicach administracyjnych następujących miast: Będzina, Biłogostoku, Bielska i Białej Krakowskiej, Bydgoszczy, Bytomia, Brzeża, Chełma, Chorzowa, Cieszyzna, Częstochowy, Dąbrowy Górniczej, Elbląga, Gdańska, Gdyni, Gniezna, Grudziądz, Gliwic, Gorzowa Wlkp., Inowrocławia, Jeleniej Góry, Kalisza, Katowic, Kielc, Krakowa, Lublina, Legnicy, Łodzi, Nowego Sącza, Nysy, Olsztyna, Opola, Ostrowca Świętokrzyskiego, Pabianic, Piotrkowa, Płocka, Poznania, Pruszkowa, Piły, Przemysła, Radomia, Rzeszowa, Raciborza, Siedlec, Sopotu, Sosnowca, Słupska, Szczecina, Świdnicy, Tarnowa, Tomaszowa Maz., Torunia, Warszawy, Włocławka, Wałbrzycha, Wrocławia, Zawiercia, Zgierza, Żyrardowa i Zabrze.

§ 21. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
Jan Dąb-Kocioł

Minister Odbudowy:
Michał Kaczorowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 52 poz. 284 z dnia 8 sierpnia 1947 r.).

OBWIESZCZENIE MINISTRÓW: PRACY I OPIEKI SPÓŁECZNEJ, ZDROWIA, PRZEMYSŁU I HANDLU, ODBUDOWY, ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ, ZIEM ODZYSKANYCH ORAZ SPRAWIEDLIWOŚCI.

z dnia 7 maja 1947 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Obrony Narodowej, Skarbu, Oświaty, Rolnictwa i Reform Rolnych, Komunikacji, Poczty i Telegrafów, Lasów oraz Apropowizacji o sprostowaniu błędów w rozporządzeniu z dnia 6 listopada 1946 r. o ogólnych przepisach, dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy.

Na podstawie art. 5 ust. 1 pkt. 4 i 5 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 września 1935 r. o wydawaniu Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr 68, poz. 423 i z 1945 r. Nr 55, poz. 305) w rozporządzeniu Ministrów: Pracy i Opieki Społecznej, Zdrowia, Przemysłu, Odbudowy, Administracji Publicznej oraz Ziemi Odzyskanych z dnia 6 listopada 1946 r. wydanym w porozumieniu z Ministrami: Obrony Narodowej, Skarbu, Sprawiedliwości, Oświaty, Rolnictwa i Reform Rolnych, Komunikacji, Poczty i Telegrafów, Leśnictwa oraz Apropowizacji i Handlu o ogólnych przepisach, dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. R. P. Nr 62, poz. 344) prostuje się następujące błędy:

- 1) w § 24 zamiast „wykonywania robót” powinno być „wykonywanych robót”;
- 2) w § 25 zamiast „w których zachodzą” powinno być „w których nie zachodzą”;
- 3) w § 26 ust. 2 zamiast „Przejsćie” powinno być „Przejsćia”;
- 4) w § 35 ust. 1 zamiast „10” powinno być „10°C”;
- 5) w § 40 ust. 2 zamiast „nie przekraczała 1,5⁰⁰” powinno być „przekraczała 1,5⁰⁰”;
- 6) w § 45 ust. 4 zamiast „stosowanie osłony” powinno być „stosowanie osłon”;
- 7) w § 67 zamiast „utrzymane” powinno być „utrzymywane”;
- 8) w § 82 ust. 1 zamiast „przeprowadzić” powinno być „przeprowadzać”;

- 9) w § 98 ust. 1^a zamiast „ilość pyłu” powinno być „ilością pyłu”;
 10) w § 99 ust. 7 zamiast „utrzymane” powinno być „utrzymywane”.

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
Kazimierz Rusinek

Minister Zdrowia:
Tadeusz Michejda

Minister Przemysłu i Handlu:
Hilary Minc

Minister Odbudowy:
Michał Kaczorowski

Minister Administracji Publicznej:
Edward Osóbka-Morawski

Minister Ziem Odzyskanych:
Władysław Gomułka

Minister Sprawiedliwości:
Henryk Świątkowski

Minister Obrony Narodowej:
Michał Żymierski
 Marszałek Polski

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski

Minister Oświaty:
Stanisław Skrzeszewski

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
Jan Dąb-Kociół

Minister Komunikacji:
Jan Rabanowski

Minister Poczty i Telegrafów:
Józef Putek

Minister Lasów:
Bolesław Podedworny

Minister Aprowizacji:
Włodzimierz Lechowicz

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 45 poz. 240 z dnia 20 czerwca 1947 r.).

101

O K Ó L N I K Nr. 34

z dnia 5 lipca 1947 r.

w sprawie kontroli rejestracji fachowych sił technicznych z dziedziny budownictwa (dekret z dnia 5.IX.1946 r.).

(L. dz. V — 2 — 2436/47).

Do

Wszystkich Urzędów Wojewódzkich (Wydziałów Odbudowy) i Zarządów Miejskich m. st. Warszawy i m. Łodzi (Wydziałów Inspekcji Budowlanej).

W ślad za okólnikiem Nr. 30 z dnia 14 listopada 1946 r. L. dz. V — 2 — 1563/46 zarządzam co następuje:

1. Wojewódzka władza administracji ogólnej przeprowadzi na podległym terenie kontrolę wykonania obowiązku rejestracji przez osoby wymienione w art. 2 dekretu z dnia 5.IX.1946 r. o rejestracji i przymusowym zatrudnieniu sił fachowych z dziedziny budownictwa na rzecz odbudowy Kraju (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 266).
2. Kontrola winna być przeprowadzana na podstawie miejscowych spisów ludności, wykazów związków zawodowych, stowarzyszeń, izb rzemieślniczych i t. p.
3. Osoby, które obowiązku rejestracji nie wykonały, należy zarejestrować w myśl zarządzeń okólnika Ministra Odbudowy Nr. 30 z dnia 14.XI.1946 r. i pociągnąć do odpowiedzialności w trybie art. 10 wymienionego dekretu.

4. W miejscowościach, w których nie wydano zaświadczeń o rejestracji, powiatowa władza administracji ogólnej wyda osobom zainteresowanym odpowiednie zaświadczenia, stwierdzające dokonanie obowiązku nałożonego przez art. 1 dekretu.

5. Wojewódzka władza administracji ogólnej prześle do Ministerstwa Odbudowy w terminie miesięcznym od dnia otrzymania niniejszego okólnika:

- a) ogólne sprawozdanie (według powiatów) z przeprowadzonej kontroli. Sprawozdanie powinno zawierać następujące dane: oznaczenie miejscowości, sposób przeprowadzonej kontroli i liczbę osób, według grup ustalonych dekretem, którzy w terminie nie dokonali obowiązku rejestracji.
- b) wykaz dodatkowo zarejestrowanych po terminie z adnotacją o ewentualnie wymierzonej karze administracyjnej.

Za Ministra:

J. Żakowski.
 Podsekretarz Stanu

102

O K Ó L N I K Nr. 35

z dnia 17 lipca 1947 r.

w sprawie opłat za prace architektoniczno - budowlane.

(L. dz. V — 1 — 2750/47).

Do

wszystkich Ministerstw, Urzędów Wojewódzkich, Wydziałów Odbudowy, Dyrekcji Odbudowy, Regionalnych Dyrekcji Planowania Przestrzennego i Biura Odbudowy Stolicy.

W uzupełnieniu okólnika Nr 12 z dnia 31 marca 1947 r. L. dz. V — 1 — 664/47 w sprawie opłat za prace architektoniczno-budowlane zarządzam zmianę końcowego ustępu powyższego okólnika według następującego brzmienia:

„Postanowienia okólnika niniejszego (Nr. 12) wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1947 r. i stosują się do wynagrodzenia za prace wykonywa-

ne po tym terminie bez względu na czas zawarcia umowy.

Przy rozrachunkach z tytułu zaliczek udzielonych przed dniem 1 stycznia 1947 r. na roboty wykonane po tym terminie należy przyjąć, że zaliczki te umarzają należność w takim procentowym stosunku, w jakim wypłacona kwota zaliczki pozostaje do wynagrodzenia obliczonego wedle stawek obowiązujących przed dniem 1 stycznia 1947 r.”.

Za ministra:

J. Żakowski

Podsekretarz Stanu

103

O K Ó L N I K Nr. 36

z dnia 19 lipca 1947 r.

w sprawie wynagrodzeń za prace inżynierskie związane z ostatecznym odbiorem domowych instalacji sanitarnych (kolaudacje).

(L. dz. BZ — 1370/47).

Do

wszystkich Ob. Ob. Wojewodów (Wydziały Odbudowy) oraz Dyrekcji Odbudowy w Gdańsku, Szczecinie, Poznaniu, Wrocławiu i Warszawie.

Uchylam moc obowiązującą punktu 1-go załącznika 1-go do okólnika Ministra Odbudowy Nr 31 z dnia 28 listopada 1946 r. (Dz. U. M. Odb. Nr. 6. z dnia 7.XII.1946 r. poz. 101) i zarządzam, aby wynagrodzenie za kolaudację domowych instalacji sanitarnych normowane było na zasadach następujących:

1. Wynagrodzenie za kolaudacje robót wodociągowo - kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania i gazu wynosi:

od zł.	do zł.	Wynagrodzenie
250.000	1.000.000	6 ⁰ / ₀₀
1.000.000	1.200.000	6.000 zł.
1.200.000	5.000.000	5 ⁰ / ₀₀
5.000.000	6.250.000	25.000 zł.
6.250.000	10.000.000	4 ⁰ / ₀₀
10.000.000	13.333.000	40.000 zł.
13.333.000	20.000.000	3 ⁰ / ₀₀
20.000.000	24.000.000	60.000 zł.
24.000.000	wzwyż	2,5 ⁰ / ₀₀

2. Kolaudacje przeprowadza się dla robót, których całkowity koszt przekracza 250.000. zł.

Dla robót o niższej wartości należy spisać protokół przyjęcia robót i przekazania użytkownikowi.

3. Podstawą do wynagrodzenia jest rzeczywisty koszt budowy, który obejmuje całkowitą należność przedsiębiorcy.

4. W wypadku dostarczenia materiałów przez zlecniodawcę, wartość ich dolicza się do kosztu instalacji, jeśli przedsiębiorca składa rozliczenie z materiałów.

5. W wypadku przeprowadzania robót sposobem gospodarczym, do rzeczywistego kosztu budowy należy doliczyć wydatki administracyjne.

6. Normy wynagrodzenia za kolaudacje ustalone w niniejszym okólniku obowiązują w stosunku do kolaudacji, zleconych po dniu 1 lipca 1947 r.

Za Ministra:

inż. Pietrusiewicz

Podsekretarz Stanu

O K Ó L N I K Nr. 37

z dnia 23 lipca 1947 r.

w sprawie stosowania norm wynagrodzeń za prace inżynierskie w zakresie projektowania i budowy urządzeń elektrycznych.

(L. dz. B.Z. — 1389/47).

Do

Wszystkich Ób. Ob. Wojewodów (Wydziały Odbudowy) oraz Dyrekcji Odbudowy w Gdańsku, Szczecinie, Poznaniu, Wrocławiu i Warszawie.

Ministerstwo Odbudowy podaje następujące wyjaśnienia w sprawie stosowania okólnika Nr. 31 z dnia 28.XI.46 r. (Dz. U. M. O. Nr. 6 z dnia 7.XII.1946 r. poz. 101) w zakresie obliczania wynagrodzenia za projektowanie i kierownictwo budowy urządzeń elektrycznych wg załącznika 2 do powyższego okólnika:

1) Wobec tego, że projektowanie urządzeń elektrycznych (urządzenia wytwórcze, rozdzielcze, przesyłowe i przetwórcze, siłowe i oświetleniowe, sygnalizacyjne, radiowe, teletechniczne i t. p.) polega w znacznej części na doborze i łączeniu gotowych aparatów, przyrządów, osprzętu i t. p., należy z reguły przy projektowaniu całości danego urządzenia, włączyć do sumy kosztorysowej, będącej podstawą wynagrodzenia projektanta, wartość wszystkich urządzeń, objętych danym projektem, stanowiących z nim techniczną całość, ujętych rysunkowo i odpowiednio obliczonych lub dobranych.

Powyższa zasada nie wyklucza możliwości:

- wyłączenia przez zleceniodawcę z całości danego projektu takich urządzeń, które same w sobie stanowią pewną całość; urządzeń tych wówczas projektant nie potrzebuje projektować, kosztorysować, opisywać, rysować, ani opracowywać w inny sposób;
- zlecenia projektantowi wykonania projektu i kosztorysu tylko pewnej części danego urządzenia z zastrzeżeniem, jak wyżej co do pozostałej części;
- zlecenia projektantowi tylko skosztorysowania poszczególnych urządzeń bez wykonania projektu rysunkowego i ewentualnych szczegółowych obliczeń;
- zlecenia projektantowi wykonania samego tylko projektu rysunkowego danego urządzenia z opisem i obliczeniami;
- zlecenia tylko samych prac wstępnych lub tylko samych rysunków wykonawczych.

Wymienione lub podobne szczególne przypadki powinny być dokładnie omówione w zleceniu lub w umowie. Wynagrodzenie zależy od wypełnionych czynności i składa się z reguły z wynagrodzenia za „prace wstępne”, „projekt”

i „kosztorys” lub tylko za „prace wstępne” i „kosztorys” w przypadku omówionym wyżej w pkt. „C” lub za „prace wstępne” i „projekt” w przypadku omówionym w pkt. „D” i t. d. Wynagrodzenie za „rysunki wykonawcze” stosuje się tylko w przypadku wykonania szczegółowych rysunków roboczych warsztatowych, montażowych lub budowlanych w odpowiedniej skali z odpowiednimi wymiarami, szczegółami i t. p., przy czym nie uważa się za rysunki robocze normalnych planów instalacyjnych w skali 1:100, szkiców tablic rozdzielczych i t. p.

2) Uzgodnienie projektu i kosztorysu z dostawcą energii elektrycznej i z użytkownikiem należy do „prac wstępnych”.

Naogół prace wstępne mają miejsce przy każdym projekcie i kosztorysie, gdyż obejmują każdą z przygotowawczych czynności, potrzebnych do wykonania projektu i kosztorysu (zdjęcia, badania i pomiary w terenie, uzgodnienia, szkice, obliczenia i t. p.).

W wypadku jednak, gdy projektant otrzymuje od zleceniodawcy przy zleceniu kompletny materiał wstępny, wynagrodzenie za „prace wstępne” nie powinno być liczone.

3) Zgodnie z omówieniem 1-szym do tablicy wynagrodzeń cytowanego na wstępie okólnika z dnia 28.XI.1946 r. przy pracach remontowych przysługuje zwiększenie całości wynagrodzenia o 25%, a więc po obliczeniu z tablicy normalnego (podstawowego) wynagrodzenia na omówionych wyżej zasadach — do całości dodaje się 25%.

W ten sam sposób w procentach od normalnego podstawowego wynagrodzenia oblicza się dodatek specjalny wg omówienia 2-go do tablicy.

Również w procentach od całkowitego normalnego podstawowego wynagrodzenia oblicza się ewentualne zmniejszenie wynagrodzenia wg omówienia 3-go tablicy wynagrodzeń. W wyjątkowych przypadkach stosowania 2-ch dodatków (lub jednoczesnego zastosowania dodatku i zmniejszenia) każdy z nich oblicza się jak wyżej, czyli tylko od normalnego podstawowego wynagrodzenia.

4) Kolumny 7 i 8 tabeli wynagrodzeń („nadzór ze sprawdzeniem rachunków” i „odbiór”) łącznie określają wynagrodzenie za całość czynności kierownictwa robót, wzgl. nadzoru, a więc obejmują: wynagrodzenia za wprowadzenie przedsiębiorcy na budowę, nadzór, kierownictwo techniczne, sprawozdawczość, gospodarkę materiałową, sprawozdawczość, przekazanie urządzeń użytkownikowi i ostateczny odbiór.

Sprawdzenie rachunków jakościowe i ilościowe, zlecone jako czynność niezależna, wraz z obmiarem i badaniem robót w terenie, opłacane jest zgodnie z uwagą do kolumny 7 według kolumny 8.

Odbiór techniczny z obmiarem i badaniem wykonanych robót w terenie i w razie potrzeby z pomiarami wydajności urządzeń, zlecony jako niezależna czynność, opłaca się również wg kolumny 8. Według tej samej kolumny 8 opłacana

jest, zlecona jako czynność niezależna, kolaudacja (odbiór ostateczny wraz z przygotowaniem elaboratu kolaudacyjnego, sprawdzeniem rachunku, obmiarami „na wrywki” w terenie, sprawdzeniem działania urządzeń i t. p.).

Za Ministra:

inż. Pietrusiewicz
Podsekretarz Stału

105

O K Ó L N I K Nr. 38

z dnia 23 lipca 1947 r.

w sprawie racjonalnego zużycia papieru.

(L. dz. 2855/G.M./WI/47).

Obywatel Prezes Rady Ministrów w okólniku Nr 36 z dn. 2 lipca 1947 r. w sprawie racjonalnego zużycia papieru zarządził co następuje:

„W ogólnych wysiłkach oszczędnościowych uderza w sposób rażący wysoce nieekonomiczne gospodarowanie papierem przez aparat administracyjny, przybierające często postać marnotrawstwa. Jest to zjawisko tym bardziej szkodliwe, że wobec trudności w zaopatrzenie w papier w ogóle, marnotrawienie tego materiału do celów biurowych, zmniejsza automatycznie nasze możliwości zaspokojenia potrzeb znacznie ważniejszych, jak szkolnictwo, cele naukowe, kulturalne i t. d.

Celem zrationalizowania zużycia papieru w biurach ustalają następujące wytyczne:

1. W korespondencji zewnętrznej należy używać zasadniczo formatu A⁵ w układzie pionowym. Formatu A⁴ należy używać tylko wtedy, gdy treść pisma nie mieści się na obu stronach formatu A⁵. Należy również dążyć do stosowania na szerszą skalę pocztówek (format A⁶).

2. W korespondencji wewnętrznej, a nawet międzyurzędowej należy stosować blankiety bez nadruku, a zaopatrzone jedynie w stempel instytucji.

3. Odstęp między wierszami winny być zredukowane do minimum.

4. Marginesy mogą być szersze tylko w tych przypadkach, gdy przewiduje się czynienie na piśmie poprawek. Przy pismach, które przekraczają swą objętością jedną stronicę, należy stosować marginesy na stronicach nieparzystych z lewej, na parzystych z prawej strony.

5. Do notatek, brulionów i korespondencji wewnętrznej należy w pierwszym rzędzie wykorzystywać wszelką makulaturę.

6. Jeśli zachodzi konieczność zrobienia wielopisów, należy przeprowadzić uprzednio kalkulację między kosztami powielania i drukowania.

7. Na brulion odpowiedzi i decyzji należy użyć niezapisane części pisma, które wpłynęło do załatwienia. Należy także stosować na jak najszerszą skalę odręczne załatwianie na piśmie wpływającym. Załatwienie odręczne daje oszczędność nie tylko papieru, lecz i pracy ludzkiej.

8. Należy stosować odpowiedni gatunek papieru w zależności od tego:

- czy pismo nosi charakter dokumentu, korespondencji zewnętrznej, korespondencji wewnętrznej, brulionu,
- czy pismo ma być wypełnione ołówkiem, atramentem czy na maszynie.

9. Wszelkie wzory druków i formularzy należy opracować w porozumieniu z Komisją Druków, powołaną przy Polskim Komitecie Normalizacyjnym”.

Podając treść powyższego okólnika Ob. Prezesa Rady Ministrów do wiadomości i wykonania, polecam Ob. Ob. Kierownikom organów Ministerstwa Odbudowy we wszystkich trzech instancjach, aby zwrócili podległemu personelowi uwagę na konieczność racjonalnego i oszczędnego zużycia papieru w drodze ścisłego stosowania się do wyżej przytoczonego okólnika.

Za Ministra:

J. Żakowski
Podsekretarz Stału

O K Ó L N I K Nr. 39

z dnia 30 lipca 1947 r.

w sprawie inwestycji budowlanych, finansowanych z kredytów bankowych i środków własnych, zamieszczonych w części 21 Państwowego Planu Inwestycyjnego — Ministerstwa Odbudowy.

(L. dz. III/3680/IT/47).

Do

wszystkich Ministerstw Wojew. Wydz. Odbudowy i Dyrekcji Odbudowy.

W uzupełnieniu okólnika Nr. 19 z dnia 9.5. b. r. „w sprawie inwestycji budowlanych ze środków własnych, zamieszczonych w części 21 Państw. Planu Inwestycyjnego na rok 1947” Ministerstwo Odbudowy zarządza:

- 1) zarządzenia okólnika Nr. 19 oraz niniejszego uzupełnienia obejmują również budownictwo finansowane z kredytów bankowych, przyznawanych na zlecenie Ministerstwa Odbudowy;
- 2) inwestorzy przed opracowaniem szczegółowego projektu wymagającego zatwierdzenia w trybie przewidzianym przepisami Prawa Budowlanego, przedkładają projekt szkicowy władzom terenowym Ministerstwa (Dyrekcji, Wojew. Wydziałowi, Powiatowemu Biuru Odbudowy) celem sprawdzenia pod kątem obowiązujących i zalecanych standartów przestrzennych. Szkicowy projekt, zatwierdzony przez władze terenowe Ministerstwa, jest podstawowym załącznikiem dla inspekcji budowlanej przy zatwierdzaniu projektu ostatecznego. O zatwierdzeniu szkicowego projektu należy zawiadomić Ministerstwo, które na tej podstawie spowoduje uruchomienie kredytu bankowego;
- 3) uzgodnienie formy zlecenia (udzielenie zamówienia w drodze przetargu publicznego ograniczonego lub z wolnej ręki) może nastąpić po zbadaniu kosztorysu urzędowego z punktu widzenia obowiązujących przepisów oszczędnościowych;

- 4) postanowienia punktu 6-go okólnika Nr. 19 z dnia 19.5.1947 r. obowiązują również i w odniesieniu do inwestycji budowlanych, finansowanych z kredytów bankowych;
- 5) dla robót o kosztach nieprzekraczających miliona złotych inwestorzy mogą przeprowadzić kolaudację we własnym zakresie, dla robót o kosztach większych przedstawiciel władzy terenowej Ministerstwa bierze udział w Komisji kolaudacyjnej;
- 6) ograniczenia władz terenowych Ministerstwa wynikające z okólnika Nr. 8 z dnia 3 lutego 1947 r. w sprawie zlecenia robót budowlanych oraz okólnika Nr. 9 w sprawie ostatecznego odbioru robót budowlanych i instalacyjnych (w poz. IV/I/c) nie mają zastosowania w odniesieniu do inwestycji ze środków własnych i kredytów bankowych;
- 7) władze terenowe Ministerstwa mają obowiązki w trybie okólnika Nr. 19 oraz niniejszego uzupełnienia, zaopatrywania robót wykonywanych z kredytów inwestycyjnych w reglamentowane materiały budowlane.

Postanowienia okólników Nr. 13 z dnia 19.4.47 r. i Nr. 33 z dnia 28.6.47 r. o zleceniu i wykonawstwie robót Planu Inwestycyjnego, oraz instrukcji o sprawozdawczości (pismo okólnie z dnia 20.3.47 L. dz. III/846/3/47) odnoszą się również do budownictwa inwestycyjnego, finansowanego ze środków własnych i kredytów bankowych.

Za Ministra:

inż. J. Żakowski
Podsekretarz Stanu

Należność za Dziennik Urzędowy należy wpłacać tylko na konto czekowe w P. K. O. w Warszawie Nr I — 1683 — „Ministerstwo Odbudowy — Wydawnictwa”.

Cena numeru niniejszego zł 40.—

Redakcja i Administracja: Ministerstwo Odbudowy, Warszawa, Al. Marszałka Stalina 38.